

Het PP-Praktijkonderzoek in 1996

G. W. H. Heusinkveld, directeur

Het Praktijkonderzoek van PP is afgestemd op de actuele problematiek in de sectoren pluimvee-, pelsdieren- en konijnenhouderij. Bij de uitvoering van het onderzoek wordt op zowel nationaal als internationaal niveau met collega-instituten samengewerkt. Per tak is aangegeven welk onderzoek wordt verricht.

Ontwikkelingen

Het Praktijkonderzoekplan 1996 omvat ruim 50 projecten met betrekking tot de sectoren pluimvee-, pelsdieren- en konijnenhouderij. Dit plan is opgesteld in direct overleg met de doelgroepen zoals pluimvee-, pelsdieren- en konijnenhouders, overheid, produktschappen, industriële bedrijfsleven, voorlichting en onderzoek.

Het milieu-onderzoek is integraal opgenomen in de verschillende onderzoeksprogramma's. Gestart wordt met een nieuw programma, dat zich richt op de afstemming huisvesting en verzorging pluimvee op samenhang tussen diergezondheid, houderij en milieu. Het onderzoek in dit kader richt zich op het voorkomen van stofwisselingsstoornissen en lichamelijke gebreken door het afstemmen van voeding en verzorging op de erfelijke aanleg van het dier. Ook wordt onderzoek gedaan naar het afstemmen van voeding en verzorging in relatie tot het weerstandsvermogen van het dier. De waarborging van de produktveiligheid en de verbetering van arbeidsomstandigheden zijn speerpunten in dit programma. Uiteindelijk moet dit onderzoek de basis zijn voor het kunnen opstellen van aanbevelingen voor huisvesting en verzorging van pluimvee.

De samenwerking met de Gezondheidsdienst voor Dieren, de Faculteit Diergeneeskunde, ID-DLO en de vakgroep Veehouderij van de LUW wordt versterkt. Als basis hiervoor geldt het Meerjarenonderzoekplan

Pluimveegezondheid (MOP). In feite gaat het om invulling van het zogenaamde rapport Krasselt. PP probeert door de bundeling van de zoötechnische en veterinaire onderzoekinspanning de effectiviteit van het praktijkonderzoek voor de praktijk te vergroten. Ook de samenwerking met andere organisaties op het gebied van onderzoek, voorlichting en onderwijs is of wordt geïntensiveerd. Dit geldt zowel nationaal als internationaal. Bij deze samenwerking staat de brugfunctie van het praktijkonderzoek tussen het fundamenteel/strategisch onderzoek en het nederlandse bedrijfsleven centraal. Het PP vervult deze taak door enerzijds de fundamentele onderzoekresultaten te evalueren op hun praktische betekenis en haalbaarheid. Anderzijds helpt zij mee bestaande en te verwachten problemen vanuit de praktijk te analyseren en helpt deze waar nodig door onderzoek op te lossen c.q. te voorkómen. Tevens kan zij helpen de problemen vanuit de praktijk te onderscheiden naar onderzoeksvragen voor het fundamenteel/strategisch onderzoek. In die functie is het belangrijk, dat zij zich objectief opstelt, zowel ten opzichte van de overheid als ten opzichte van het bedrijfsleven.

De in het onderzoek vergaarde kennis wordt verspreid en gebruikt voorvoorlichting. Deze werkwijze maakt het mogelijk nauwe contacten te onderhouden met de praktijk én ook

om direct toegang te krijgen tot de internationale onderzoekresultaten. Toepassing door de praktijk van zowel PP-onderzoekresultaten als de toepassing van resultaten van derden krijgt bij ons veel aandacht.

Door de overdracht van taken van het IKC-Landbouw naar de proefstations krijgt PP 2,5 extra medewerkers om de uitvoering van deze taken in te vullen. De advisering van doelgroepen, het publicatiebeleid, deelname in externe project- en werkgroepen en de internationale samenwerking zullen hierdoor extra aandacht gaan krijgen.

Indeling van het onderzoek

Vanwege de sectorgerichte benadering staat bij PP de indeling van het onderzoek naar takken centraal. Het betreft de leghennen-, vleeskuiken-, vermeerdering (inclusief opfok) en broederij, kalkoenen-, eenden-, pelsdieren- en konijnenhouderij.

Het pluimvee-onderzoek is gebundeld in 5 verschillende onderzoekprogramma's terwijl er aparte programma's zijn voor de eenden-, pelsdieren- en konijnenhouderij.

Per tak wordt kort ingegaan op de inhoud van het onderzoek. Indien u meer informatie wenst, dan kunt u deze krijgen door bestelling van PP-uitgave no. 40 (zie overzicht verschenen publikaties bij dit periodiek). Ook kunt u rechtstreeks contact opnemen met de betrokken takonderzoeker(

Legpluimveehouderij

In het onderzoek aan leghennen op batterijen zal beproefd worden hoe de mestbandbeluchting verder kan worden verbeterd. Naast variatie van de luchthoeveelheid en de temperatuur wordt opnieuw intermitterende beluchting toegepast.

Daarnaast zal door een betere afstemming van de eiwitgift op de behoefte de stikstofuitscheiding via de mest geminimaliseerd

worden.

In het kader van het project voermanagement zal voerstrekking plaats vinden op basis van een groeicurve, waarbij de groei na de produktietop op nul wordt gesteld.

De proef met het bijvoeren van tarwe zal worden voortgezet.

Tevens zal onderzoek m.b.t. vroegrijpheid bij leghennen alsmede onderzoek naar het niet kappen worden uitgevoerd.

In 1996 wordt de eerste volledige ronde met alternatieve huisvestingssystemen afgerond. Het betreft twee afdelingen met het scharrelstelsel, één afdeling met aangepaste batterijkooien en één afdeling met welzijnskooien. In overleg met de huidige financiers van dit onderzoek wordt gestreefd naar voortzetting van dit onderzoek. In samenwerking met o.a. Zweden en Groot-Brittannië wordt een EU-project voorbereid.

Vleeskuikenhouderij

Het voermanagement bij vleeskuikens wordt steeds belangrijker. Naast voersturing is het bijvoeren van hele tarwe één van de mogelijkheden om de efficiency van de bedrijfsvoering te verbeteren.

PP neemt samen met andere kennisinstellingen en het bedrijfsleven deel aan het AKK-project Vitale Vleeskuikens door aangepast ketenmanagement. PP richt zich daarbij op het inventariseren van het effect van het toepassen van een aantal managementmaatregelen op het optreden van ascites en de onderlinge samenhang tussen deze maatregelen.

Het project mineralenbeheersing wordt in 1996 afgesloten.

In samenwerking met IMAG-DLO wordt aandacht besteed aan het onderzoek naar het verlagen van het energieverbruik.

Bij het onderzoek m.b.t. hygiëne wordt nauw samengewerkt met de GD en het IKC.

Vermeerdering (incl.opfok) en broederij

Het onderzoek naar de mogelijkheden van ammoniakreductie richt zich op systemen met een hoge mate van bedrijfszekerheid, die een economisch haalbare oplossing voor de ammoniakproblematiek bieden. Het onderzoek wordt uitgevoerd met 2 volièresystemen (LACO-Boleg en Volito), een groeps-kooiensysteem (Veranda) en een systeem met een geperforeerde schijnvloer onder de roosters.

Voeren naar gewicht gaf in ons onderzoek positieve resultaten. In 1996 wordt de nadruk gelegd op een nog betere sturing van het gewichtsverloop rond en na de piekproductie.

Bij het broederij-onderzoek zal het ontsmetten van eieren met ozon, de luchtsnelheid in de broedmachine, de wijze van ventileren alsmede de broederij-afvalvetverking nader worden onderzocht.

Onderzoek naar de kwaliteit van het eindproduct, zijnde het geslachte kuiken, zal betrekking hebben op het bewaken en sturen van het productieproces in de verschillende schakels van vermeerdering, broederij en mesterij.

Kalkoenenhouderij

In 1996 wordt bij kalkoenen het accent van het onderzoek gelegd op de voeding. Naast onderzoek m.b.t. luxe consumptie en aminozuurgehalte wordt onderzoek naar de kwaliteit en de gezondheid (betaine) van de kalkoenen uitgevoerd. In dit project wordt samengewerkt met North Caroline State University.

Eendehouderij

In verband met het binnen huisvesten van eenden blijft onderzoek met betrekking tot het milieu veel aandacht vragen. Met name de invloed van de voersamenstelling op het

droge stofgehalte van de mest zal worden onderzocht.

Verder zal het onderzoek betrekking hebben op stalinrichting, gezondheid en welzijn en kwaliteit van de eend. Laatstgenoemd onderzoek zal gericht zijn op verlaging van het vetgehalte, het onderbreken van de overdracht van ziektekiemen en de productie van een goed en veilig eindproduct.

Pelsdierenhouderij

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het voorstel van de minister om de nertsenhouders niet en de vossenhouders voorlopig wel te verbieden. Van de pelsdierenhouders wordt verlangd dat ze de adviezen van Prof. Wiepkema in de praktijk brengen. Hiertoe is een plan van aanpak opgesteld en in uitvoering. Het onderzoek naar aaneengeschakelde kooien wordt in samenhang hiermee op grotere schaal voortgezet.

Daarnaast richten wij ons op onderzoek over de gevolgen van gedragsselectie, op ongewenste en gewenste neveneffecten en het voerverbruik. Ook krijgen diverse aspecten in de bedrijfsvoering aandacht zoals voederregime, optimale paardata en optimale pelsdata.

Op onze proefaccommodatie wordt geen vossenonderzoek uitgevoerd. In plaats daarvan neemt Nederland deel aan een in Denemarken uitgevoerd meerjarenonderzoek dat in 1977 wordt afgerond. In Nederland hebben twee vossenhouders in samenhang met dit onderzoek een deel van hun bedrijf zó gereorganiseerd, dat te verwachten is dat de welzijnsproblemen bij blauwvossen aanzienlijk zullen afnemen.

Konijnenhouderij

In 1996 is de inspanning van het onderzoek gericht op de optimale klimaatcondities voor konijnen en het management voor konijnen-

bedrijven, alsmede op de aspecten gezondheid en welzijn, voeding en milieu.

Het onderzoek m.b.t. het welzijn en gedrag van konijnen zal nog meer aandacht krijgen i.v.m. de invulling van de Gezondheids- en welzijnswet voor Dieren.

In 1995 is een IKB project van start gegaan, dit wordt in 1996 voortgezet.

Algemeen

Naast de technische analyse van onderzoek-resultaten is ook de economische analyse daarvan voor de praktijk van groot belang. Verkregen proefresultaten worden vertaald naar praktijkgerichte oplossingen met daaraan gekoppelde economische verwachtingen. Bij het maken van deze vertaal-

slag wordt nauw samengewerkt met gedetacheerde van LEI-DLO en uiteraard de praktijk.

In het praktijkonderzoek 1996 is meer ruimte gecreëerd voor onderzoek naar het gedrag van pluimvee, pelsdieren en konijnen in relatie tot welzijn en produktie. Bij veranderingen op het gebied van huisvesting en verzorging van dieren zijn de gevolgen van deze veranderingen op produktie en welzijn vaak nog onbekend.

In het nieuwe onderzoekprogramma 'gezondheid en milieu' is voortzetting van het onderzoek inzake luchtreiniging voorzien. Ook onderzoek naar geuremissie, stof en arbeidsomstandigheden wordt in het kader van dit programma uitgevoerd. □

Meer ruimte in 1996 voor onderzoek naar gedrag van o.a. nertsen.